

Socio-Cultural Factors Effecting First Grade Primary School Students' Reading Success*

Ayşe Derya Işık¹ Emine Akosmanoğlu² Abdulhadi Bilir³

ABSTRACT. The purpose of this study is to investigate socio-cultural factors that affect first grade students' success. It is designed as a qualitative study. The study was carried out on 186 first grade students in 6 classes of Bartın Province, Special Provincial Directorate Ağdacı Primary School and Atatürk Primary School. In data collection process, students' success was identified using observation form given in Turkish Course Book; and a questionnaire was implemented to find out the socio-cultural status of children in the upper and lower success groups. The results of the study revealed that student success differed by families' monthly income, education of parents, father's job, pre-school education, having a computer, using computer, daily computer using frequency and daily internet using frequency.

Keywords: First reading, Reading success, First Grade, Socio-cultural factors

SUMMARY

Purpose and significance: First grade is an important period when children meet school, form the infrastructure of their education and when they take the first steps to first reading and writing. The quality of the education in this period has an impact on each student's future education and social life. The impact of environmental factors in student success cannot be ignored. The society that child lives in and his family create student's prior knowledge and this, directly affect success. The purpose of this study is to investigate socio-cultural factors that affect first grade students' success. It is believed that the findings of the study will contribute to decision-making institutions while identifying the activities that support first reading education in first grades

Methods: The study was carried out on 186 first grade students in 6 classes of Bartın Province. In the data collection process, students' success was identified using observation form given in Turkish Course Book; and a questionnaire was implemented to find out the socio-cultural status of children in the upper and lower success groups.

Results: The results of the study revealed that most of the students lived in the city, almost all of them lived with their parents, all of the students' parents were alive and most of the students used computer to play games. It was also found that students' success did not differ based on the schools they studied, gender, whether they lived in a small or big family, whether they lived in their own house or in rent, the number of children in the family, the number of children going to school in the family, mother's profession, the number of books read to the child, the frequency of watching TV daily, whether they had access to internet. However, it was revealed that student success differed by families' monthly income, education of parents, father's job, pre-school education, having a computer, using computer, daily computer using frequency and daily internet using frequency.

Discussion and Conclusions: Considering that parents' education is a determining factor of students' success, it is important to educate our children as the future parents. Factors causing our students to stop their education should be removed and those people who stopped their education should be given opportunities to develop themselves via using such systems as distant education or open education. Pre-school education is a factor that affects student success. Considering this, pre-school education should be supported or be compulsory. Taking the fact that student success changes based on having a computer, using computer, daily computer using frequency and daily internet using frequency, environments where students can use computer and internet should be created.

* A short summary of this study was presented as an Oral Presentation at V. National Primary Education Student Congress on 21-22 November 2014.

¹ Asst. Prof. Dr. Ayşe Derya IŞIK, Bartın University, Faculty of Education, Elementary Education Department, Bartın, aysederya@bartin.edu.tr.

² Emine AKOSMANOĞLU, Bartın University, Faculty of Education, Elementary Education Department, Bartın, eminee.akosmanoglu@gmail.com.

³ Abdulhadi BİLİR, Bartın University, Faculty of Education, Elementary Education Department, Bartın, hadibilir_93@hotmail.com.

İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerinin Okuma Başarısını Etkileyen Sosyo-Kültürel Faktörler^{†*}

Ayşe Derya Işık¹ Emine Akosmanoğlu² Abdulhadi Bilir³

ÖZ. Bu araştırmanın amacı, birinci sınıf öğrencilerinin başarılarında etkili olan sosyo-kültürel faktörleri incelemektir. Araştırma nitel bir araştırma olarak planlanmıştır. Araştırma Bartın ili TC. İl Özel İdaresi Ağdacı İlkokulu ve Atatürk İlkokulu'nun 1. sınıflarında öğrenim görmekte olan 6 sınıfta bulunan 186 öğrenci ile yürütülmüştür. Veri toplama aşamasında öğrencilerin başarı durumları Türkçe Ders Kitabında bulunan gözlem formu ile belirlenmiş ve başarı durumlarında göre en üst ve en alt başarı grubunda bulunan öğrencilerin sosyo-kültürel durumları belirlemeye yönelik anket uygulanmıştır. Araştırma sonunda öğrencilerin başarılarının ailelerinin aylık gelir durumuna, annelerinin ve babalarının eğitim durumuna, babalarının mesleklerine, okul öncesi eğitim durumuna, bilgisayara sahip olma durumlarına, bilgisayar kullanma, günlük bilgisayar kullanma sıklığına, günlük internet kullanma sıklığına göre farklılaştığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okuma Başarısı, Birinci Sınıf, Sosyo-Kültürel Faktörler

GİRİŞ

Anne karnında işitme duyusuyla başlayan öğrenme, çocuğun dünyaya gözlerini açmasıyla görsel olarak devam etmektedir. Sözlü iletişim kurma becerisini edinen çocuk öğrenmesini devam ettirmektedir. Fakat okul çağına gelen çocuğun edinmesi gereken en önemli beceri ve bu bakımdan ilk kazandırılan beceri okuma becerisidir. Okuma, bir yazıyı, sözcükleri, cümleleri, noktalama işaretleri ve öteki öğeleriyle görme, algılama ve kavrama sürecidir (Kavcar, Oğuzkan, Sever, 2004). Günümüzde okuma ön bilgilerin kullanıldığı, yazar ve okuyucu arasında etkili iletişime dayalı, uygun bir yöntem ve amaç doğrultusunda, düzenli bir ortamda gerçekleştirilen anlam kurma süreci olarak görülmektedir (Akyol, 2006). Okumanın bu tanımına bakılacak olursa, okuma sürecinin yapılandırıcı yaklaşımda önemsenen ön bilginin kaynağını oluşturduğu görülmektedir. İnsanların ön bilgilerinden hareketle yeni bilgiler oluşturduğu bu süreç çocuklar için de aynı basamakları içermektedir. Çocukların özellikle ilkökul çağında başlayan okuma faaliyetlerinin çevresel faktörlerle ilişkili olduğu düşünülmektedir. Okuma becerisi, okul başarısında ve günlük yaşam içinde oldukça önemli bir yere sahiptir. Okuma, bilgi kaynağı olmanın yanı sıra insanın kişiliğine şekil veren, hayal dünyasını geliştiren, farklı deneyimleri öğrenmesine katkı sağlayan bir beceridir (Özbay ve Özdemir, 2012). Okuma ile insanların ufukları genişlemekle kalmaz kişilikleri de şekillenir. Her yeni bilgi insan zihninde oluşan yeni bir şema, yeni bir ağ demektir ki bu da insanların sadece fikirlerine değil karakter yapılarına ve davranışlarına da yansır.

Bireyin öğrenme yeteneğinin en güçlü olduğu zamanın erken çocukluk dönemi olduğu bilinmektedir. Erken çocukluk dönemi bireyin doğumuyla başlayıp 8 yaşına kadar olan süreçtir. Bu süreç ilkökulu ilk yılları da dahil olmaktadır. Araştırmalara göre; beynin en önemli kısmı ilk altı yıl içinde gelişmektedir ve bu süreç nöronlar arasındaki bağlantının en yüksek olduğu dönemi içerirken, çocukluğun niteliği beynin işlevselliğini belirlemektedir (Nash, 1997, akt. Coşkun Keskin ve Daysal Ersoy, 2012). Bu süreç dikkate alındığında çocuğun gelişimi üzerinde okuldan çok ailenin payı olduğu görülmektedir. Çocuğa bu süreç içerisinde aile tarafından verilen eğitim ya da sergilenen davranış çocuğun gelecek yaşamına doğrudan etki edecektir. Gözlenen davranışların yanı sıra içerisinde bulunan ortam ve hissedilen ilgi bu süreçte önemli rol oynamaktadır.

Meier (2000), Strickland ve Morrow (2000), Vadasy ve diğerleri (1998) yaptıkları çalışmalarda, okuma-yazma öğretiminde erken çocukluk yaşlarının çok önemli olduğunu ve okuma-yazma becerilerinin geliştirilmesinde bu dönemde yapılacak etkinliklerin önemini vurgulamaktadır (Akt. Yangın, 2007). Bu etkinlikler çocuğun alacağı bilgiyi üst seviyeye çıkarmalı, zihin yapısını ve hayal dünyasını geliştirmelidir.

* Bu araştırmanın kısa bir özeti 21-22 Kasım 2014 tarihinde düzenlenen V. Ulusal İlköğretim Bölümleri Öğrenci Kongresinde Sözlü Bildiri olarak sunulmuştur.

¹ Asst. Prof. Dr. Ayşe Derya IŞIK, Bartın Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, Bartın, aysederya@bartin.edu.tr.

² Emine AKOSMANOĞLU, Bartın Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, Bartın, eminee.akosmanoglu@gmail.com.

³ Abdulhadi BİLİR, Bartın Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, Bartın, hadibilir_93@hotmail.com.

Bunun yanı sıra soran, sorgulayan, araştıran ve öğrenen bir neslin yetişmesine katkı sağlamalıdır. Çocuğu sıkılmama eğlirirken öğrenmeye sevk etmelidir. İlköğretime başlamak, çocuğun yaşamındaki en önemli dönüm noktalarından birisidir. İlköğretim; evden ilk kez ayrılan çocuğun, günün büyük bir bölümünü yeni arkadaş ve yeni yetişkinlerle geçirdiği evden farklı bir ortamdır. Çocuk ilk kez programlı öğretimin gerektirdiği etkinliklere katılmak, belirli bir disiplin içinde kurallara uymak, öğretmenin talimatını yerine getirmek ve en önemlisi okuma-yazma, aritmetik ve benzeri konuları öğrenmek gibi görevlerle karşı karşıyadır. İlköğretim birinci sınıfın en önemli görevi okuma-yazma ve temel aritmetik becerilerini öğrenebilmek olarak görülmektedir (Erkan ve Kırcı, 2010). Bu dönem çocuklarına yapılacak eğitimin niteliği, her bir öğrencinin ilerdeki öğrenim ve sosyal yaşamına etki edecektir.

Karacan (2000) çocukların konuşma becerileri üzerinde ailelerinin sosyo-kültürel ve sosyo-ekonomik değişkenlerin etkisi olduğunu vurgulamaktadır. Aynı şekilde okuma-yazma becerisini de öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları, zekâ düzeyi, sağlık durumu, duygusal yapısı, sosyal çevresi, eğitim ortamı, anne baba eğitim düzeyi, gibi birçok faktörün etkileyeceği de yadsınamaz bir gerçektir. Bu durumun Avcıoğlu'nun (2000) çalışmasında da kendisini göstermektedir. Bu çalışmada ilköğretim 2. Kademedeki öğrencilerin okuma becerilerinin sosyo-ekonomik değişkenlere göre farklılaştığını belirlemiştir. Erkan'ın (2011) yaptığı çalışmada da farklı sosyo-ekonomik düzeydeki ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin okula hazır bulunuşluk düzeylerinin istatistiksel olarak farklı düzeylerde olduğunu belirlemiştir. Aksu-Koç, Bekman, Taylan ve Eser (2004) sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel açıdan elverişsiz koşullarda yetişen çocukların gerekli önlemler alındığında, daha iyi koşullarda yetişen yaşlıları kadar başarılı olabildiklerini belirtmişlerdir (Akt. Erkan ve Kırcı, 2010, 95). Verilecek eğitimin bu değişkenlerin de göz önüne alınarak planlanması, öğrenci başarısını istenilen seviyeye ulaşmasında önemli rol oynayacaktır.

Bu araştırmanın amacı, birinci sınıf öğrencilerinin başarılarında etkili olan sosyo-kültürel faktörleri incelemektir. Ayrıca araştırma sonunda elde edilen bulguların öğrenci yetiştirme ile ilgili karar merci olan kurumlarda öğrenci yetiştirme eğitimini destekleyecek etkinliklerin belirlenmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

YÖNTEM

Araştırmanın amacı doğrultusunda çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır.

Çalışma Grubu

Çalışma grubunu oluşturacak öğrencilerin seçiminde öncelikle okulların birinci sınıf öğretmenleri ile görüşülmüş gönüllü öğretmenlerden sınıflarındaki öğrencilerin başarı durumlarını belirlemek için Türkçe Ders Kitabında bulunan gözlem formunu doldurmaları istenmiştir. 120 öğrenci için gözlem formu doldurulmuştur. Bu öğrencilere ait bilgiler Tablo 1'de gösterilmektedir.

Tablo 1. Çalışma Grubu

Okulu	Sınıfı	Cinsiyeti	Sayı (N)	Yüzde (%)
Ağdacı	1-A	Kız	13	10,83
		Erkek	7	5,83
Atatürk	1-A	Kız	18	15,00
		Erkek	16	13,33
	1-D	Kız	16	13,33
		Erkek	16	13,33
	1-E	Kız	18	15,00
		Erkek	16	13,33
Toplam			120	100,00

Elde edilen verilere göre öğrenciler başarı durumlarına göre sıralanmış alt ve üst %27'lik bölümü oluşturan 64 öğrencinin velilerinden gönüllülük esasına göre öğrencilerin sosyo-kültürel durumlarını belirlemeye yönelik anketi doldurmaları istenmiştir. Daha sonra anketler toplanmıştır. Çalışmada velilerin

gönüllülüğü esas alındığından 49 öğrenci ile çalışma yapılmıştır. Oluşturulan çalışma grubunda bulunan 49 öğrencinin ailevi durumu ile ilgili bilgiler Tablo 2’de gösterilmektedir.

Tablo 2. Çalışma Grubunun Sosyo-Kültürel Özellikleri

Öğrencinin		Sayı (N)	Yüzde (%)	Öğrencinin		Sayı (N)	Yüzde (%)
Okulu	Ağdacı	14	28,60	Anne babası	Birlikte	47	95,90
	Atatürk	35	71,40		Boşanmış	2	4,10
Cinsiyeti	Erkek	25	51,00	Annesi	Sağ	49	100,00
	Kız	24	49,00		İlkokul mezunu	15	30,60
Grubu	Alt	25	51,00	Annesinin eğitim durumu	Ortaokul mezunu	10	20,40
	Üst	24	49,00		Lise mezunu	13	26,50
Yaşadığı yer	İl	42	85,70	Annesinin mesleği	Ön lisans mezunu	3	6,10
	Kasaba	1	2,00		Lisans mezunu	5	10,20
	Köy	6	12,20		Lisansüstü eğitim	0	0,00
Aile yapısı	Çekirdek	36	73,50	Annesinin mesleği	Okuryazar ancak okul bitirmemiş	2	4,10
	Geniş	13	26,50		Okuryazar değil	1	2,00
Ev durumu	Kendi Evi	30	61,20	Annesinin mesleği	Bir mesleği yok	29	59,20
	Kira	17	34,70		Memur	3	6,10
	Lojman	2	4,10		İşçi	9	18,40
Aylık geliri	1000 TL’den az	15	30,60	Babası	Serbest meslek	8	16,30
	1001-2000 TL	14	28,60		Sağ	49	100,00
	2001-3000 TL	14	28,60		İlkokul mezunu	9	18,40
	3001 TL ve üzeri	6	12,20		Ortaokul mezunu	5	10,20
Ailesindeki çocuk sayısı	Bir	12	24,50	Babasının eğitim durumu	Lise mezunu	18	36,70
	İki	22	44,90		Ön lisans mezunu	7	14,30
	Üç	11	22,40		Lisans mezunu	7	14,30
	Dört	3	6,10		Lisansüstü eğitim	1	2,00
	Beş kişi ve üzeri	1	2,00		Okuryazar ancak okul bitirmemiş	1	2,00
Ailesindeki okuyan çocuk sayısı	Bir	25	51,00	Babasının mesleği	Okuryazar değil	1	2,00
	İki	12	24,50		Bir mesleği yok	1	2,00
	Üç	10	20,40		Memur	13	26,50
	Dört	2	4,10		İşçi	21	42,90
Okul öncesi eğitim durumu	Gitmedi	10	20,40	Babasının mesleği	Serbest meslek	14	28,60
	Kreşe gitti	8	16,30		Çok iyi	4	8,20
	Anasınıfına gitti	31	63,30		İyi	10	20,40
Kitap okuma sıklığı	Her gün	9	18,40	Bilgisayar kullanım düzeyi	Orta	16	32,70
	Haftada 1-2 kez	13	26,50		Kullanamıyor	19	38,80
	Ayda 1-2 kez	12	24,50		Hiç kullanmıyor	24	49,00
	Hiçbir zaman	15	30,60		1 saatten az	15	30,60
Televizyon izleme sıklığı	Hiç izlemiyor	2	4,10	Bilgisayar kullanım sıklığı	1-2 saat	9	18,40
	1 saatten az	8	16,30		3-5 saat	1	2,00
	1-2 saat	27	55,10		Hiç kullanmıyor	26	53,10
	3-4 saat	11	22,40		1 saatten az	15	30,60
	5 saat ve üzeri	1	2,00		1-2 saat	7	14,30
Bilgisayara sahip olma durumu	Evet	28	57,10	İnternet kullanım sıklığı	3-5 saat	1	2,00
	Hayır	21	42,90		Kullanmıyor	13	26,50
İnternet erişimi	Evet	28	57,10	İnternet kullanım amacı	Oyun oynama	28	57,10
	Hayır	21	42,90		Bilgi edinme	8	16,30

Veri Toplama Araçları

Araştırmada iki farklı veri toplama aracı kullanılmıştır. İlk veri toplama aracı öğrencilerin başarılarını belirlemek amacıyla kullanılan Türkçe Öğretmen Kılavuz Kitabında “İlk Okuma Yazma Sürecini Değerlendirme Ölçeği” kullanılmıştır. Bu form öğretmenler tarafından doldurulmuştur. Öğretmenlerin 120 öğrenci için doldurduğu ölçeklerle yapılan güvenilirlik analizi sonucunda Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı 0.99 olarak hesaplanmıştır.

Diğer veri toplama aracı ise öğrencilerin sosyo-kültürel durumları belirlemeye yönelik ankettir. Bu anket öğrenci velileri tarafından doldurulmuştur. Ankette öğrencilere ait bilgileri derlemeyi amaçlayan 25 soru bulunmaktadır.

Verilerin Analizi

Araştırmada kullanılan veri toplama araçları ile elde edilen veriler sınıflamalı olduğundan verilerin analizinde Kay-Kare testi kullanılmıştır. Bu testin ön koşulu olarak serbestlik derecesi 1’den büyük olduğu durumda beklenen değeri 5’in altında olan hücre sayısının, çapraz tablodaki toplam hücre sayısının %20’sini geçmemesi gerekmektedir (Can, 2014). Diğer durumda yapılabilecekler ise şöyle özetlenmektedir (Büyüköztürk, 2005):

1. Katılımcı sayısının artırılması: Araştırma gönüllülük esasına dayandığından bu işlem yapılamamıştır.
2. Kategori birleştirme yoluna gidilmesi: Araştırma verilerinden öğrencinin ev durumu, ailesinin aylık geliri, ailesindeki çocuk sayısı, ailesindeki okuyan çocuk sayısı, annesinin eğitim durumu, annesinin mesleği, babasının eğitim durumu, okul öncesi eğitim durumu, öğrenciye okunan kitap sayısı, öğrencinin günlük televizyon izleme sıklığı, bilgisayar kullanma düzeyi, günlük bilgisayar kullanma sıklığı, günlük internet kullanma sıklığı değişkenleri için kategori birleştirme işlemi yapılmıştır.
3. Koşulu sağlamayan hücrelerin ilgili kategorilerinin analiz dışı bırakılması: Öğrencinin babasının mesleği değişkeninde herhangi bir işte çalışmayan 1 kişi olduğundan bu kategori işlem dışı bırakılmış ve analiz yapılmıştır.

Belirtilen işlemlerin yapılamadığı yani kategorileri birleştirildiği ya da analiz dışı bırakıldığı durumda bile ön koşulu sağlamayan; öğrencinin yaşadığı yer, ailesinin durumu, annesi ve babası ile interneti kullanma amacı değişkenlerinde sadece elde edilen veriler verilmiş analiz yapılmamıştır.

BULGULAR VE YORUMLAR

Okuma başarısına göre alt ve üst grupta yer alan öğrenciler sosyo-kültürel özelliklerine göre kay kare testi kullanılarak karşılaştırılmış ve elde edilen sonuçlar tablolaştırılmıştır. Öğrencilerin okullara göre dağılımları Tablo 3’te verilmektedir. Tablo 3’teki verilerden görüldüğü gibi öğrencilerin başarıları okudukları okula göre farklılaşmamaktadır ($\chi^2 = 0,523$, $p > 0,05$). Bu durum örnekleme alınan öğrencilerin başarılarının okullara dağılımının eşit olduğunu göstermektedir.

Tablo 3. Alt ve Üst Grubun Okullarına Göre Dağılımlarının Karşılaştırılması

Öğrencinin Okulu		Grup		χ^2	p
		Alt	Üst		
Ağdacı İO	Sayı	6	8	0,523	0,470
	Beklenen Değer	7,1	6,9		
Atatürk İO	Sayı	19	16		
	Beklenen Değer	17,9	17,1		
Toplam		25	24		

$p > 0,050$

Alt ve Üst grupta bulunan öğrencilerin cinsiyetlerine göre dağılımlarının karşılaştırıldığı kay kare testi sonuçları Tablo 4’te verilmektedir. Tablo 4’teki verilerden görüldüğü gibi öğrencilerin başarıları cinsiyetlerine göre farklılaşmamaktadır ($\chi^2 = 1,647$, $p > 0,05$).

Tablo 4. Alt ve Üst Grubun Cinsiyete Göre Dağılımlarının Karşılaştırılması

Öğrencinin Cinsiyeti		Grup		χ^2	p
		Alt	Üst		
Erkek	Sayı	15	10	1,647	0,199
	Beklenen Değer	12,8	12,2		
Kız	Sayı	10	14		
	Beklenen Değer	12,2	11,8		
Toplam		25	24		

$p > 0,050$

Alt ve Üst grupta bulunan öğrencilerin yaşadıkları yere göre dağılımları verilerin uygun olmaması nedeniyle karşılaştırılamamış bundan dolayı sadece dağılımlar Tablo 5’te gösterilmiştir. Verilerden görüldüğü gibi öğrencilerin çoğu ilde yaşamaktadır.

Tablo 5. Alt ve Üst Grubun Yaşadıkları Yere Göre Dağılımları

Öğrencinin Yaşadığı Yer	Grup	
	Alt	Üst
İl	21	21
Diğer	4	3
Toplam	25	24

Alt ve üst grupta bulunan öğrencilerin aile yapılarına göre dağılımlarının karşılaştırıldığı kay kare testi sonuçları Tablo 6’da verilmektedir. Görüldüğü gibi öğrencilerin başarıları ailelerinin çekirdek ya da geniş aile olma durumuna göre farklılaşmamaktadır ($\chi^2 = 2,348$, $p > 0,05$).

Tablo 6. Alt ve Üst Grubun Aile Yapılarına Göre Dağılımlarının Karşılaştırılması

Öğrencinin Aile Yapısı	Grup		χ^2	p	
	Alt	Üst			
Çekirdek	Sayı	16	20	2,348	0,125
	Beklenen Değer	18,4	17,6		
Geniş	Sayı	9	4		
	Beklenen Değer	6,6	6,4		
Toplam		25	24		

$p > 0,050$

Alt ve Üst grupta bulunan öğrencilerin ev durumlarına göre dağılımlarının karşılaştırıldığı kay kare testi sonuçları Tablo 7’de verilmektedir. Görüldüğü gibi öğrencilerin başarıları evlerinin kendilerine ait olma ya da kira olma durumuna göre farklılaşmamaktadır ($\chi^2 = 3,760$, $p > 0,05$).

Tablo 7. Alt ve Üst Grubun Ev Durumlarına Göre Dağılımlarının Karşılaştırılması

Öğrencinin Ev Durumu	Grup		χ^2	p	
	Alt	Üst			
Kendi	Sayı	12	18	3,760	0,052
	Beklenen Değer	15,3	14,7		
Kira-Lojman	Sayı	13	6		
	Beklenen Değer	9,7	9,3		
Toplam		25	24		

$p > 0,050$

Alt ve Üst grupta bulunan öğrencilerin ailelerinin aylık gelir durumuna göre dağılımlarının karşılaştırıldığı kay kare testi sonuçları Tablo 8’de verilmektedir.

Tablo 8. *Alt ve Üst Grubun Ailelerinin Aylık Gelir Durumuna Göre Dağılımlarının Karşılaştırılması*

Öğrencinin Ailesinin Aylık Geliri	Grup		x^2	p	
	Alt	Üst			
1000TL ya da daha az	Sayı	12	3	8,154	0,017*
	Beklenen Değer	7,7	7,3		
1001TL-2000TL	Sayı	4	10		
	Beklenen Değer	7,1	6,9		
2001TL ve üzeri	Sayı	9	11		
	Beklenen Değer	10,2	9,8		
Toplam		25	24		

$p < 0,050$

Tablodaki verilerden görüldüğü gibi öğrencilerin başarıları ailelerinin aylık gelir durumuna göre farklılaşmaktadır ($x^2 = 8,154$, $p < 0,05$). Alt başarı grubundaki öğrencilerin ailelerinin aylık gelir durumu düşük iken üst başarı grubundaki öğrencilerin aylık gelir durumlarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Alt ve Üst grupta bulunan öğrencilerin ailesindeki çocuk sayısına göre dağılımlarının karşılaştırıldığı kay kare testi sonuçları Tablo 9’da verilmektedir. Görüldüğü gibi öğrencilerin başarıları ailedeki çocuk sayısına göre farklılaşmamaktadır ($x^2 = 3,617$, $p > 0,05$).

Tablo 9. *Alt ve Üst Grubun Ailesindeki Çocuk Sayısına Göre Dağılımlarının Karşılaştırılması*

Öğrencinin Ailesindeki Çocuk Sayısı	Grup		x^2	p	
	Alt	Üst			
1	Sayı	7	5	3,617	0,164
	Beklenen Değer	6,1	5,9		
2	Sayı	8	14		
	Beklenen Değer	11,2	10,8		
3 ve üzeri	Sayı	10	5		
	Beklenen Değer	7,7	7,3		
Toplam		25	24		

$p > 0,050$

Alt ve Üst grupta bulunan öğrencilerin ailesindeki okuyan çocuk sayısına göre dağılımlarının karşılaştırıldığı kay kare testi sonuçları Tablo 10’da verilmektedir. Görüldüğü gibi öğrencilerin başarıları ailedeki okuyan çocuk sayısına göre farklılaşmamaktadır ($x^2 = 0,673$, $p > 0,05$).

Tablo 10. *Alt ve Üst Grubun Ailesindeki Okuyan Çocuk Sayısına Göre Dağılımlarının Karşılaştırılması*

Öğrencinin Ailesindeki Okuyan Çocuk Sayısı	Grup		x^2	p	
	Alt	Üst			
1	Sayı	14	11	0,673	0,714
	Beklenen Değer	12,8	12,2		
2	Sayı	5	7		
	Beklenen Değer	6,1	5,9		
3 ve üzeri	Sayı	6	6		
	Beklenen Değer	6,1	5,9		
Toplam		25	24		

$p > 0,050$

Alt ve Üst grupta bulunan öğrencilerin aile durumlarına göre dağılımları verilerin uygun olmaması nedeniyle karşılaştırılmamış bundan dolayı sadece dağılımlar Tablo 11’de gösterilmiştir. Tablodaki

verilere göre öğrencilerin neredeyse tamamının ailelerinin birlikte yaşadığı görülmektedir. Fakat boşanmış aileye sahip iki öğrencinin de alt başarı grubunda bulunduğu görülmektedir.

Tablo 11. *Alt ve Üst Grubun Aile Durumlarına Göre Dağılımları*

Öğrencinin Ailesinin Durumu	Grup	
	Alt	Üst
Birlikte	23	24
Boşanmış	2	0
Toplam	25	24

Alt ve Üst grupta bulunan öğrencilerin annelerinin durumlarına göre dağılımları verilerin uygun olmaması nedeniyle karşılaştırılmamış bundan dolayı sadece dağılımlar Tablo 12’de gösterilmiştir. Tablodaki verilerden görüldüğü gibi öğrencilerin annelerinin tamamının sağ olduğu görülmektedir.

Tablo 12. *Alt ve Üst Grubun Annelerinin Durumlarına Göre Dağılımları*

Öğrencinin Annesi	Grup	
	Alt	Üst
Sağ	25	24
Vefat etmiş	0	0
Toplam	25	24

Alt ve Üst grupta bulunan öğrencilerin annelerinin eğitim durumuna göre dağılımlarının karşılaştırıldığı kay kare testi sonuçları Tablo 13’te verilmektedir.

Tablo 13. *Alt ve Üst Grubun Annelerinin Eğitim Durumuna Göre Dağılımlarının Karşılaştırılması*

Öğrencinin Annesinin Eğitim Durumu	Grup		χ^2	p	
	Alt	Üst			
Ortaokul ve altı	Sayı	18	10	4,601	0,032*
	Beklenen Değer	14,3	13,7		
Lise ve üstü	Sayı	7	14		
	Beklenen Değer	10,7	10,3		
Toplam	25	24			

p<0,050

Tablodaki verilerden görüldüğü gibi öğrencilerin başarıları annelerinin eğitim durumuna göre farklılaşmaktadır ($\chi^2 = 4,601$, p<0,05). Üst başarı grubundaki öğrencilerin annelerinin daha çok lise ve üstü bir eğitim durumuna sahip olduğu, alt başarı düzeyindeki öğrencilerin annelerinin daha çok ortaokul ve altı eğitim durumuna sahip olduğu görülmektedir.

Alt ve Üst grupta bulunan öğrencilerin annelerinin mesleklerine göre dağılımlarının karşılaştırıldığı kay kare testi sonuçları Tablo 14’te verilmektedir. Görüldüğü gibi öğrencilerin başarıları annelerinin mesleğine göre farklılaşmamaktadır ($\chi^2 = 0,214$, p>0,05).

Tablo 14. *Alt ve Üst Grubun Annelerinin Mesleklerine Göre Dağılımlarının Karşılaştırılması*

Öğrencinin Annesinin Mesleği	Grup		χ^2	p	
	Alt	Üst			
İşi yok	Sayı	14	15	0,214	0,644
	Beklenen Değer	14,8	14,2		
Çalışıyor	Sayı	11	9		
	Beklenen Değer	10,2	9,8		
Toplam	25	24			

p>0,050

Alt ve Üst grupta bulunan öğrencilerin annelerinin durumlarına göre dağılımları verilerin uygun olmaması nedeniyle karşılaştırılmamış bundan dolayı sadece dağılımlar Tablo 15’te gösterilmiştir. Tablodaki verilerden görüldüğü gibi öğrencilerin babalarının tamamının sağ olduğu görülmektedir.

Tablo 15. *Alt ve Üst Grubun Babalarının Durumlarına Göre Dağılımları*

Öğrencinin Babası	Grup	
	Alt	Üst
Sağ	25	24
Vefat etmiş	0	0
Toplam	25	24

Alt ve Üst grupta bulunan öğrencilerin babalarının eğitim durumuna göre dağılımlarının karşılaştırıldığı kay kare testi sonuçları Tablo 16’da verilmektedir.

Tablo 16. *Alt ve Üst Grubun Babalarının Eğitim Durumlarına Göre Dağılımlarının Karşılaştırılması*

Öğrencinin Babasının Eğitim Durumu	Grup		χ^2	p	
	Alt	Üst			
Ortaokul ve altı	Sayı	13	3	8,688	0,003*
	Beklenen Değer	8,2	7,8		
Lise ve üstü	Sayı	12	21		
	Beklenen Değer	16,8	16,2		
Toplam	25	24			

p<0,050

Tablodaki verilerden görüldüğü gibi öğrencilerin başarıları babalarının eğitim durumuna göre farklılaşmaktadır ($\chi^2 = 8,688$, p<0,05). Üst başarı grubundaki öğrencilerin babalarının daha çok lise ve üstü bir eğitim durumuna sahip olduğu, alt başarı düzeyindeki öğrencilerin babalarının daha çok ortaokul ve altı eğitim durumuna sahip olduğu görülmektedir.

Alt ve Üst grupta bulunan öğrencilerin babalarının mesleklerine göre dağılımlarının karşılaştırıldığı kay kare testi sonuçları Tablo 17’de verilmektedir.

Tablo 17. *Alt ve Üst Grubun Babalarının Mesleklerine Göre Dağılımlarının Karşılaştırılması*

Öğrencinin Babasının Mesleği	Grup		χ^2	p	
	Alt	Üst			
Memur	Sayı	2	11	9,231	0,010*
	Beklenen Değer	6,5	6,5		
İşçi	Sayı	12	9		
	Beklenen Değer	10,5	10,5		
Serbest Meslek	Sayı	10	4		
	Beklenen Değer	7,0	7,0		
Toplam	24	24			

p<0,050

Tablodaki verilerden görüldüğü gibi öğrencilerin başarıları babalarının mesleklerine göre farklılaşmaktadır ($\chi^2 = 9,231$, p<0,05). Üst başarı grubundaki öğrencilerin babalarının çoğunluğunun memur olduğu, alt başarı grubundaki öğrencilerin babalarının ise işçi ve serbest meslek sahibi olduğu görülmektedir.

Alt ve Üst grupta bulunan öğrencilerin okulöncesi eğitim durumlarına göre dağılımlarının karşılaştırıldığı kay kare testi sonuçları Tablo 18’de verilmektedir.

Tablo 18. *Alt ve Üst Grubun Okulöncesi Eğitim Durumlarına Göre Dağılımlarının Karşılaştırılması*

Öğrencinin Okulöncesi Eğitim Durumu	Grup		χ^2	p
	Alt	Üst		
Devam Etmedi	Sayı	8	4,222	0,040*
	Beklenen Değer	5,1		
Devam Etti	Sayı	17		
	Beklenen Değer	19,9		
Toplam		25	24	

p<0,050

Tablodaki verilerden görüldüğü gibi öğrencilerin başarıları okul öncesi eğitim durumuna göre farklılaşmaktadır ($\chi^2 = 4,222$, p<0,05). Üst başarı grubundaki öğrencilerin daha çok okul öncesi eğitim kurumlarına devam ettiği, alt başarı düzeyindeki öğrencilerin okul öncesi eğitim kurumlarına devam etmedikleri görülmektedir.

Alt ve Üst grupta bulunan öğrencilerin okunan kitap sıklığına göre dağılımlarının karşılaştırıldığı kay kare testi sonuçları Tablo 19’de verilmektedir. Görüldüğü gibi öğrencilerin başarıları öğrenciye okunan kitap sıklığına göre farklılaşmamaktadır ($\chi^2 = 4,309$, p>0,05).

Tablo 19. *Alt ve Üst Grubun Okunan Kitap Sıklığına Göre Dağılımlarının Karşılaştırılması*

Öğrenciye Okunan Kitap Sıklığı	Grup		χ^2	p
	Alt	Üst		
Sık	Sayı	9	4,309	0,116
	Beklenen Değer	11,2		
Ara sıra	Sayı	5		
	Beklenen Değer	6,1		
Hiç	Sayı	11		
	Beklenen Değer	7,7		
Toplam		25	24	

p>0,050

Alt ve Üst grupta bulunan öğrencilerin günlük televizyon izleme sıklığına göre dağılımlarının karşılaştırıldığı kay kare testi sonuçları Tablo 20’de verilmektedir. Görüldüğü gibi öğrencilerin başarıları günlük televizyon izleme sıklığına göre farklılaşmamaktadır ($\chi^2 = 2,951$, p>0,05).

Tablo 20. *Alt ve Üst Grubun Günlük Televizyon İzleme Sıklığına Göre Dağılımlarının Karşılaştırılması*

Öğrencinin Günlük Televizyon İzleme Sıklığı	Grup		χ^2	p
	Alt	Üst		
1saatten az	Sayı	3	2,951	0,229
	Beklenen Değer	5,1		
1-2 saat	Sayı	14		
	Beklenen Değer	13,8		
3 saat ve üzeri	Sayı	8		
	Beklenen Değer	6,1		
Toplam		25	24	

p>0,050

Alt ve Üst grupta bulunan öğrencilerin bilgisayara sahip olma durumlarına göre dağılımlarının karşılaştırıldığı kay kare testi sonuçları Tablo 21’de verilmektedir.

Tablo 21. *Alt ve Üst Grubun Bilgisayara Sahip Olma Durumlarına Göre Dağılımlarının Karşılaştırılması*

Öğrencinin Bilgisayara Sahip Olma Durumu	Grup		χ^2	p
	Alt	Üst		
Evet	Sayı	10	6,125	0,013*
	Beklenen Değer	14,3		
Hayır	Sayı	15	6,125	0,013*
	Beklenen Değer	10,7		
Toplam		25		

p<0,050

Tablodaki verilerden görüldüğü gibi öğrencilerin başarıları bilgisayara sahip olma durumlarına göre farklılaşmaktadır ($\chi^2 = 6,125$, p<0,05). Üst başarı grubundaki öğrencilerin çoğunun bilgisayara sahip olduğu fakat alt başarı grubundaki öğrencilerin çoğunun bilgisayara sahip olmadığı görülmektedir.

Alt ve Üst grupta bulunan öğrencilerin internet erişimine sahip olma durumlarına göre dağılımlarının karşılaştırıldığı kay kare testi sonuçları Tablo 22’de verilmektedir. Görüldüğü gibi öğrencilerin başarıları internet erişimine sahip olma durumuna göre farklılaşmamaktadır ($\chi^2 = 1,742$, p>0,05).

Tablo 22. *Alt ve Üst Grubun İnternet Erişimine Sahip Olma Durumlarına Göre Dağılımlarının Karşılaştırılması*

Öğrencinin İnternet Erişimine Sahip Olma Durumu	Grup		χ^2	p
	Alt	Üst		
Evet	Sayı	12	1,742	0,187
	Beklenen Değer	14,3		
Hayır	Sayı	13	1,742	0,187
	Beklenen Değer	10,7		
Toplam		25		

p>0,050

Alt ve Üst grupta bulunan öğrencilerin bilgisayar kullanma düzeylerine göre dağılımlarının karşılaştırıldığı kay kare testi sonuçları Tablo 23’te verilmektedir.

Tablo 23. *Alt ve Üst Grubun Bilgisayar Kullanma Düzeylerine Göre Dağılımlarının Karşılaştırılması*

Öğrencinin Bilgisayar Kullanma Düzeyi	Grup		χ^2	p
	Alt	Üst		
İyi	Sayı	2	10,693	0,005*
	Beklenen Değer	7,1		
Orta	Sayı	11	10,693	0,005*
	Beklenen Değer	8,2		
Kullanamıyor	Sayı	12	10,693	0,005*
	Beklenen Değer	9,7		
Toplam		25		

p<0,050

Tablodaki verilerden görüldüğü gibi öğrencilerin başarıları bilgisayar kullanma düzeylerine göre farklılaşmaktadır ($\chi^2 = 10,693$, p<0,05). Üst başarı grubundaki öğrencilerin çoğunun bilgisayarı iyi düzeyde kullandığı fakat alt başarı grubundaki öğrencilerin bilgisayarı orta düzeyde kullandığı ya da kullanmadığı görülmektedir.

Alt ve Üst grupta bulunan öğrencilerin günlük bilgisayar kullanma sıklığına göre dağılımlarının karşılaştırıldığı kay kare testi sonuçları Tablo 24’te verilmektedir.

Tablo 24. *Alt ve Üst Grubun Günlük Bilgisayar Kullanma Sıklığına Göre Dağılımlarının Karşılaştırılması*

Öğrencinin Günlük Bilgisayar Kullanma Sıklığı	Grup		χ^2	p
	Alt	Üst		
Hiç	Sayı	16	4,608	0,032*
	Beklenen Değer	12,2		
1 saat ve üzeri	Sayı	9	4,608	0,032*
	Beklenen Değer	12,8		
Toplam		25		
		24		

p<0,050

Tablodaki verilerden görüldüğü gibi öğrencilerin başarıları günlük bilgisayar kullanma sıklığına göre farklılaşmaktadır ($\chi^2 = 4,608$, p<0,05). Üst başarı grubundaki öğrencilerin çoğunun bilgisayarı günde en az 1 saat kullandığı fakat alt başarı grubundaki öğrencilerin bilgisayarı hiç kullanmadığı görülmektedir.

Alt ve Üst grupta bulunan öğrencilerin günlük internet kullanma sıklığına göre dağılımlarının karşılaştırıldığı kay kare testi sonuçları Tablo 25'te verilmektedir.

Tablo 25. *Alt ve Üst Grubun Günlük İnternet Kullanma Sıklığına Göre Dağılımlarının Karşılaştırılması*

Öğrencinin Günlük İnternet Kullanma Sıklığı	Grup		χ^2	p
	Alt	Üst		
Hiç	Sayı	17	4,573	0,032*
	Beklenen Değer	13,3		
1 saat ve üzeri	Sayı	8	4,573	0,032*
	Beklenen Değer	11,7		
Toplam		25		
		24		

p<0,050

Tablodaki verilerden görüldüğü gibi öğrencilerin başarıları günlük internet kullanma sıklığına göre farklılaşmaktadır ($\chi^2 = 4,573$, p<0,05). Üst başarı grubundaki öğrencilerin çoğunun interneti günde en az 1 saat kullandığı fakat alt başarı grubundaki öğrencilerin interneti hiç kullanmadığı görülmektedir.

Alt ve Üst grupta bulunan öğrencilerin interneti kullanma amacına göre dağılımları verilerin uygun olmaması nedeniyle karşılaştırılamamış bundan dolayı sadece dağılımlar Tablo 26'de gösterilmiştir.

Tablo 26. *Alt ve Üst Grubun İnterneti Kullanma Amacına Göre Dağılımları*

Öğrencinin İnterneti Kullanma Amacı	Grup	
	Alt	Üst
Kullanmıyor	8	5
Oyun Oynamak	13	15
Bilgi Edinmek	4	4
Toplam	25	24

Tablodaki verilerden görüldüğü gibi öğrencilerin büyük çoğunluğunun bilgisayarı oyun oynama amacıyla kullandığı görülmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Birinci sınıf öğrencilerinin başarılarında etkili olan sosyo-kültürel faktörleri incelemeyi amaçlayan bu araştırma sonunda öğrencilerin çoğunun ilde yaşadığı, neredeyse tamamının ailelerinin birlikte yaşadığı, fakat boşanmış aileye sahip iki öğrencinin de alt başarı grubunda bulunduğu annelerinin ve babalarının tamamının sağ olduğu ve büyük çoğunluğunun bilgisayarı oyun oynama amacıyla kullandığı belirlenmiştir.

Araştırma sonunda öğrencilerin başarılarının okudukları okullara, cinsiyetlerine, ailelerinin çekirdek ya da geniş aile olma durumuna evlerinin kendilerine ait olma ya da kira olma durumuna, ailelerindeki çocuk sayısına, ailelerindeki okuyan çocuk sayısına, annelerinin mesleğine, öğrenciye okunan

kitap sıklığına, öğrencilerin günlük televizyon izleme sıklığına, internet erişimine sahip olma durumuna göre farklılaşmadığı belirlenmiştir.

Araştırma sonunda öğrencilerin başarılarının ailelerinin aylık gelir durumuna göre farklılaştığı belirlenmiştir. Üst başarı grubundaki öğrencilerin aylık gelir durumlarının daha yüksek olduğu görülmüştür. Sosyo-ekonomik durumun öğrencilerin okula ve okumaya hazır bulunuşluk, okuma başarısı gibi farklı becerileri üzerinde etkili olduğunun belirlendiği çalışmalar literatürde mevcuttur (Kılıçarslan, 1997, Üstün vd, 2000, Unutkan, 2003, Erkan, 2011). Yapılan bu çalışmalarda üst sosyo-ekonomik grupta bulunan öğrencilerin daha avantajlı olduğu görülmüştür. Heath (1982), Mays (2008), Gee (2001), Goodman (2001) ve Meier (2003) öğrencilerin yazılı ve sözlü dil gelişimi üzerinde sosyo-kültürel desteklerin önemli etkileri olduğuna inanmaktadırlar.

Araştırma sonunda öğrencilerin başarılarının annelerinin ve babalarının eğitim durumuna göre farklılaştığı belirlenmiştir. Üst başarı grubundaki öğrencilerin hem annelerinin hem babalarının daha çok lise ve üstü bir eğitim durumuna sahip olduğu, alt başarı düzeyindeki öğrencilerin ise daha çok ortaokul ve altı eğitim durumuna sahip olduğu görülmüştür. Erkan'ın (2011) yaptığı çalışmada da annesi ve babası lise veya yüksekokul mezunu olan öğrencilerin ilkokula hazır bulunuşluklarının diğer öğrencilere göre daha yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir. Aynı şekilde Fitzgerald vd. (1991) yaptıkları çalışmada yüksek eğitim düzeyine sahip ailelerin çocuklarının okul başarılarının daha yüksek olduğunu belirlemişlerdir.

Araştırma sonunda öğrencilerin başarılarının babalarının mesleklerine göre farklılaştığı belirlenmiştir. Üst başarı grubundaki öğrencilerin babalarının çoğunluğunun memur olduğu, alt başarı grubundaki öğrencilerin babalarının ise işçi ve serbest meslek sahibi olduğu görülmüştür.

Araştırma sonunda öğrencilerin başarılarının okul öncesi eğitim durumuna göre farklılaştığı belirlenmiştir. Üst başarı grubundaki öğrencilerin daha çok okul öncesi eğitim kurumlarına devam ettiği, alt başarı düzeyindeki öğrencilerin okul öncesi eğitim kurumlarına devam etmedikleri görülmüştür. Benzer sonuçlar Erkan'ın (2011) çalışmasında da kendisini göstermektedir. Yapılan çalışmada okul öncesi eğitime devam eden çocukların ilkokula hazır bulunuşlukları daha yüksek düzeyde çıkmıştır (Erkan, 2011). Bu beklenen bir sonuçtur. Okul öncesi eğitim programlarının genel amacının öğrencinin gelişimini destekleme ve onu okul yaşantısına hazırlama olduğu düşünüldüğünde bu beklenen bir sonuçtur. Aynı zamanda bu sonuç okul öncesi eğitimin yerini aile içi eğitimin alamayacağını, öğrencilerin gelişim özelliklerinin desteklenmesi, gelecek başarıları düzeylerinin yükseltilmesi için okul öncesi eğitimin gerekli olduğunu ortaya koymaktadır.

Araştırmada bilişim teknolojilerinin kullanımının öğrencilerin okuma becerileri üzerindeki etkilerinin belirlenmesine yönelik analizler de yapılmıştır. Fakat literatürde benzer araştırmaya rastlanamamıştır. Araştırma sonunda öğrencilerin başarılarının bilgisayara sahip olma durumlarına göre farklılaştığı belirlenmiştir. Üst başarı grubundaki öğrencilerin çoğunun bilgisayara sahip olduğu fakat alt başarı grubundaki öğrencilerin çoğunun bilgisayara sahip olmadığı görülmüştür. Öğrencilerin başarılarının bilgisayar kullanma düzeylerine göre farklılaştığı belirlenmiştir. Üst başarı grubundaki öğrencilerin çoğunun bilgisayarı iyi düzeyde kullandığı fakat alt başarı grubundaki öğrencilerin bilgisayarı orta düzeyde kullandığı ya da kullanmadığı görülmüştür. Öğrencilerin başarılarının günlük bilgisayar kullanma sıklığına göre farklılaştığı belirlenmiştir. Üst başarı grubundaki öğrencilerin çoğunun bilgisayarı günde en az 1 saat kullandığı fakat alt başarı grubundaki öğrencilerin bilgisayarı hiç kullanmadığı görülmüştür. Öğrencilerin başarılarının günlük internet kullanma sıklığına göre farklılaştığı belirlenmiştir. Üst başarı grubundaki öğrencilerin çoğunun interneti günde en az 1 saat kullandığı fakat alt başarı grubundaki öğrencilerin interneti hiç kullanmadığı görülmüştür.

Öğrencilerin okuma başarısında etkili olan sosyo-kültürel değişkenlerin belirlenme amacıyla yapılmış bu çalışma sonunda gelecek nesillerin daha başarılı olması için aşağıdaki öneriler getirilmiştir:

1. Öğrencilerin başarılarının annelerinin ve babalarının eğitim durumuna bağlı olarak değiştiği düşünülerek, geleceğin anne ve babası olacak çocuklarımızın eğitim düzeylerini yükseltmek önemlidir. Öğrencilerimizin eğitim ortamından uzaklaşmasına neden olan faktörlerin ortadan kaldırılması ve çeşitli sebeplerden dolayı eğitim hayatından uzaklaşan gençlerin uzaktan eğitim, açık öğretim gibi sistemleri etkili kullanarak kendilerini geliştirmelerine imkân sağlanmalıdır.

2. Öğrencilerin başarılarının okul öncesi eğitime devam etmelerine göre değişmektedir. Bu durum göz önüne alınarak okul öncesi eğitim desteklenmeli ya da zorunlu hale getirilmelidir.
3. Öğrencilerin başarılarının bilgisayara sahip olma durumlarına, kullanma düzeylerine, günlük bilgisayar ve internet kullanma sıklığına göre farklılaştığı göz önüne alınarak, öğrencilerimiz bilgisayar ve interneti kullanabileceği ortamlar yaratılmalıdır. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yürütülen Fatih projesi bünyesinde yapılan yatırımlar ve hazırlanan bilişim alt yapısının öğrencilerin başarıları üzerinde etkili olduğu göz önünde bulundurulmalı, okuma-yazma öğretimi yapılan birinci sınıf öğrencilerinin bu imkândan öncelikli olarak yararlandırılmasının sağlanması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Akyol, H. (2006). *Türkçe İlk Okuma Yazma Öğretimi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Avcıoğlu, H. (2000). İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Okuma Becerilerinin Değerlendirilmesi. *Eğitim ve Bilim*, 25 (115), 10-17.
- Büyüköztürk, Ş. (2005). *Sosyal Bilimler için Veri Analizi El Kitabı: İstatistik, Araştırma Deseni, SPSS Uygulamaları ve Yorum*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Can, A. (2014). *SPSS ile Bilimsel Araştırma Sürecinde Nicel Veri Analizi* (2. Bs.). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Coşkun Keskin, S. ve Daysal Ersoy, D. (2012). Erken Çocukluk Döneminde Sosyo- Kültürel Eğitime Dair Örnek Bir Çalışma: Mimar Sinan. *International Online Journal of Educational Sciences*, 4 (1), 117-130.
- Erkan, S (2011). Farklı Sosyo-Ekonomik Düzeydeki İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerinin Okula Hazır Bulunuşluklarının İncelenmesi. *Hacettepe Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40, 186-197.
- Erkan, S. ve Kırca, A. (2010). Okul Öncesi Eğitimin İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencileri Okula Hazır Bulunuşluklarına Etkisinin İncelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 38, 94-106.
- Fitzgerald, D., Spiegel, D. L. & Cunnigham, J. W. (1991). The Relationship Between Parental Literacy Level and Perceptions of Emergent Literacy. *Journal of Reading Behaviour*, 13, 191-213.
- Gee, J.P. (2001). What is Literacy? *Journal of Education*, 171, 18-25.
- Goodman, Y. (2001). *The Development of Initial Literacy*. In E. Cushman, E.R. Kintgen, B.M. Kroll & M. Rose (Eds.) *Literacy: A Critical Sourcebook* (pp. 316-324). Boston: Bedford/St. Martin's.
- Heath, S.B. (1982). What No Bedtime Story Means: Narrative Skills at Home and School. *Language in Society*, 11, 49-76.
- Karacan, E (2000). Çocuklarda Dil Gelişimini Etkileyen Faktörler. *Sürekli Tıp Eğitim Dergisi*, 9 (7), 11.02.2015 tarihinde <<http://www.ttb.org.tr/STED/sted0700/index.html>> adresinden erişilmiştir.
- Kavcar, C., Sever, S. ve Oğuzkan, F. (2004). *Türkçe Öğretimi*. Ankara: Ergin.
- Kılıçarslan, F. (1997). *Farklı Sosyo-Ekonomik Düzeylerdeki Anaokulu Çocuklarının Okumaya Hazır Olma Durumu*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Hacettepe Üniversitesi.
- Mays, L. (2008). The Cultural Divide of Discourse: Understanding How English-Language Learners' Primary Discourse Influences Acquisition of Literacy. *The Reading Teacher*, 61(5), 415-418.
- Meier, T. (2003). "Why Can't She Remember That?" The Importance of Storybook Reading in Multilingual, Multicultural Classrooms. *The Reading Teacher*, 57(3), 242-252.
- Özbay, M. ve Özdemir, B. (2012). Okuduğunu Anlama Sürecinde Çıkarım Yapma Becerisinin İşlevi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18, 17-28.
- Unutkan, Ö. P. (2003). *Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Geliştirilmesi ve Standardizasyonu*. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Yayımlanmamış doktora tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi.
- Üstün, E., Akman, B. ve Uyanık, G. (2000). Farklı Sosyo-Ekonomik Kökenli 6 Yaş Grubu Çocukların İlkokula Hazırlık Düzeylerinin Bir Değerlendirilmesi. *Eğitim ve Bilim*, 25, 116, 54-58.
- Yangın, B. (2007). Okul Öncesi Eğitim Kurumlarındaki Altı Yaş Çocuklarının Yazmayı Öğrenmeye Hazır Bulunuşluk Durumları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32, 294-305.